

H.C. ANDERSEN OG LILLE VIGGO

Baggrundsmateriale til Andersens digt 'Lille Viggo, vil Du ride Ranke?'

Allerede i 'Folkesagn, Samlede af J.M. Thiele', udgivet i København af Brødrene Thiele i 1818 finder man sagnet 'Ranke':

R a n k e.

I Bendsherred i Tjen ligge to smaa Byer, Baring
i Asperup Sogn og Blanke i Roerslev Sogn. En

ligger der i en Mands Have i Blankebye en Høi,
og paa den en mægtig stor Steen paa tvende andre.
I denne Høi ligger begravet den Kæmpe Ranke,
om hvem der er den gamle og velbekjendte Sang:

Ride, ride, Ranke!
Fra Baring og til Blanke.

(Google Maps forsyner os med oplysningen af afstanden mellem Baring og Blanke er 2,2 km, ikke alt for udmattende for hesten.)

Dvs. at Andersen har ikke møntet udtrykket selv, når digtet om Viggo bliver trykt i *Nyt Repertorium for Moerskabslæsning*, 27. oktober 1832. Han gør brug af et i forvejen veletableret begreb 'at ride Ranke', som kan udtrykke at et barn bliver gynget på knæ.
(For more information about Ranke, go to <https://www.ar-arkiv.dk/?p=2036>)

Viggo fandtes også, det var Filosoffen Viggo Drewsen (1830-1888), søn af Adolph Drewsen og Gehejmeråd Jonas Collins ældste datter, Ingeborg.

Andersens digt har en helt anden tone end de fleste af hans digte – det er svært at ramme tonen og stillaget, når man vil oversætte det til engelsk. Et tilsvarende udtryk for 'at ride Ranke' findes ikke. Spørgsmålet bliver: Hvordan kan man formulere invitationen til at ride på knæ til et barn i 1832 på engelsk? Mit svar er at sproget skal virke naturligt, men det er lettere sagt end gjort. Wikipedia kan måske hjælpe os her: '*gee-gee*, an archaic, colloquial, childish name for a horse'. Mindre barnesprogagtigt er diminutivformen *horsie*. Viggo er lige blevet to år gammelt, men jeg foretrækker *horsie*, og har også valgt at acceptere forkortede former som findes i talesproget, noget som jeg ellers sjældent gør i oversættelser af hans poesi.

I Romantikken lå livets centrum is *nattens og halvmørkets verden*. Dagen er bevidsthedens verden, og natten ubevidsthedens. Barnet har lettere tilgang til de kræfter der findes i underbevidstheden, men bliver efterhånden kvalt af fornuften. Derfor vil Andersen, som er 'en barnlig sjæl', gerne beholde adgang til fantasiens verden. Barnet lever i uskyld, i 'paradiset', og HCA føler sig tiltrukket.